

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Norwegian Acupuncture
Association
Kongensgate 12
N 0153 Oslo
T +47 22 41 78 88

info@akupunktur.no
www.akupunktur.no

NO 97105450437 MVA
Bank 5081 05 29994

Oslo, 13.01.2014

Høring - forslag til forskrift om å autorisere manuellterapeuter (fysioterapeuter med videreutdanning innen manuellterapi) i henhold til helsepersonelloven

Akupunkturforeningen viser til departementets høringsforslag om å autorisere manuellterapeuter i henhold til helsepersonelloven. Våre merknader knyttet til departementets vurdering, konklusjon og prosessen følger nedenfor. Akupunkturforeningen støtter ikke forslaget. Vår vurdering er at manuellterapeutene er autoriserte fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi.

Vi minner samtidig departementet om vår egen autorisasjonssøknad av 29. oktober 2009, som vi fremdeles ikke har fått svar på.

Helsedepartementets vurderinger

Helsepersonellovens formål er å bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helsetjenesten, og dermed tillit til helsepersonellet og tjenestene. Et av grepene er autorisasjonsordningen, med kriterier som fremgår av § 48, utdypet i forarbeidene til helsepersonelloven, samt i to utredninger om autorisasjonsordningen fra 2008 som Helsedirektoratet utarbeidet på oppdrag fra departementet.

I høringsbrevet fra departementet vises til at det foreligger «et uttalt ønske» fra manuellterapeuter organisert i Norsk Manuellterapeutforening om særskilt autorisasjon for manuellterapeuter. I høringsbrevet foreslår departementet at manuellterapeutene autoriseres i henhold til helsepersonelloven. Nedenfor følger våre merknader til departementets vurderinger knyttet til hovedkriteriene utdanningens og yrkesrollens innhold.

Utdanningens innhold

Departementet argumenterer med at manuellterapi på viktige områder er å betrakte som en ny utdanning og ikke utelukkende en videreutdanning i fysioterapifaget. Akupunkturforeningen deler ikke denne vurderingen. Fysioterapiutdanningen har pr i dag flere videreutdanningsmuligheter, i tillegg til manuellterapi. Videreutdanningen i manuell terapi er et toårig masterstudie, som gir en

tilleggskompetanse utover grunnutdanningen. Det er et krav til grunnutdanning som fysioterapeut for å komme inn på masterstudiet. Akupunkturforeningen mener derfor at utdanningen ikke kan betraktes som en ny utdanning, men som en videreutdanning i fysioterapifaget.

Yrkesrollens innhold

Departementet viser til at manuellterapeuter har et større skadepotensiale enn fysioterapeuter, bl a som følge av bruk av manipulasjonsteknikker av ledd, og at en autorisasjon kan bidra til økt pasientsikkerhet.

Akupunkturforeningen deler ikke denne vurderingen. Vår vurdering er at myndighetenes behov for kontroll og styring av manuellterapeutene og deres yrkesutøvelse er ivaretatt gjennom manuellterapeutenes autorisasjon som fysioterapeut.

Departementet viser videre til at yrkesrollen som manuellterapeut er vesensforskjellig fra yrkesrollen som fysioterapeut. Departementet viser bl a til at manuellterapeuter får bruke takster, har sykemeldings- og henvisningsrett (primærkontakt og portvokter) og at de for å synliggjøre dette bør ha en selvstendig autorisasjon som manuellterapeut.

Akupunkturforeningen deler ikke denne vurderingen. Som følge av videreutdanningen får manuellterapeutene kompetanse til å kunne håndtere rollen som primærkontakt og portvokter. Vår vurdering er at disse rollene innebærer at manuellterapeutenes yrkesutøvelse har et noe annet innhold, som følge av den tilleggskompetansen de har tilegnet seg, men ikke i den grad at manuellterapeutens yrkesutøvelse kan sies å være vesensforskjellig fra fysioterapeutenes yrkesutøvelse.

Helsedepartementets forslag

Departementets samlede vurdering er at de foreslår at manuellterapeutene gis autorisasjon. Akupunkturforeningen deler ikke denne vurderingen. Slik vi ser det gir verken utdanningens eller yrkesrollens innhold støtte for autorisasjon av manuellterapeuter.

For Akupunkturforeningen er overaskende at høringsnotatet ikke diskuterer dobbeltautorisasjonsproblematikken. Departementet og Helsedirektoratet har tidligere lagt til grunn en restriktiv linje og anbefalt at dobbeltautorisasjon ikke bør etableres som ordning. Akupunkturforeningen mener at dobbeltautorisasjoner bør unngås. Vi mener at prinsippet om at yrkesutøvere som har autorisasjon på

grunnlag av sin grunnutdanning som hovedregel ikke skal gis enda en autorisasjon etter gjennomført videreutdanning som bygger på grunnutdanningen, bør fastholdes.

Etter vår vurdering bør det, heller enn dobbeltautorisasjon, eventuelt legges til rette for at manuellterapeuter får en spesialistgodkjenning for å tydeliggjøre sin tilleggskompetanse.

Proessen

Som departementet er kjent med, er spørsmålet om særskilt autorisasjon for manuellterapeuter en av hovedårsakene til splittelse i Norsk Fysioterapeutforbund. Manuellterapeutene er pr i dag organisert i to foreninger: Norsk Fysioterapeutforbund og Norsk Manuellterapeutforening.

Norsk Manuellterapeutforening arbeider for særskilt autorisasjon, med LO som sentral støttespiller. Departementets høringsforslag om å autorisere manuellterapeuter ble fremlagt under forrige regjering (10. oktober 2013). Ved å legge frem eget høringsforslag departementet benyttet en annen fremgangsmåte enn for andre yrkesgrupper som ønsker autorisasjon. Departementet har også sett bort fra Helsedirektoratets tilråding fra 2012.

I 2009 ble yrkesorganisasjonene oppfordret til å sende inn nye oppdaterte autorisasjonssøknader. Sju organisasjoner sendte slik søknad til Helsedirektoratet, deriblant Akupunkturforeningen. Manuellterapeutene var ikke blant disse. I 2011 bad imidlertid departementet om at Helsedirektoratet vurderte om manuellterapeuter burde gis autorisasjon i henhold til helsepersonelloven. Helsedirektoratets utredning forelå i februar 2012, og direktoratets klare konklusjon var at fysioterapeuter med videreutdanning i manuellterapi ikke oppfyller hovedkriteriene for autorisasjon.

Vi har merket oss at departementet i sitt høringsbrev skriver at *«Stortinget flere ganger har uttrykt ønske om autorisasjon for flere personellgrupper i helse- og omsorgssektoren»*. Avslutningsvis vil vi derfor vise til vår søknad om autorisasjon for akupunktører av 29. oktober 2009, samt vårt tilsvarende av 17. september 2012 – som vi fremdeles ikke har fått svar på.

Den økende bruken og anerkjennelse av akupunktur, sammenholdt med at mange av akupunktørene ikke har de kvalifikasjoner som samfunnet tror de har, er en hovedbegrunnelse for at akupunktørene bør omfattes av autorisasjonsordningen. En autorisasjon vil gi sikkerhet for at akupunktørene gjennom sin teoretiske og praktiske utdanning har de nødvendige kvalifikasjoner, slik at hensynet til pasientsikkerheten ivaretas.

Med vennlig hilsen

Cecilie Brewer (sign.)
leder

Erik Nygaard
generalsekretær